

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплате се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежности, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједињи бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе округа пожаревачког са годишњом платом од 7072-80 динара, колико је и раније имао, Михаила Џеровића, управника вароши Београда у пензији.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 28. јула 1910. године у Београду.

Ње ово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за лекара среза голубачког Др. Драгољуба Јанковића, доктора целокупног лекарства.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 28. јула 1910. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за лекара среза гружанској Д-р. Јована Лилића, лекара среза крагујевачког;

за лекара среза рамског Д-р. Добривоја А. Петровића, лекара среза голубачког;

за лекара среза крагујевачког Д-р. Светислава А. Шохајевића, лекара среза левачког;

за лекара среза косаничког Д-р. Герасима П. Иvezића, лекара среза крагујевачког;

за лекара среза ресавског Д-р. Милана Исааковића, доктора целокупног лекарства; и

за лекара среза левачког Д-р. Радисава О. Катанића, доктора целокупног лекарства — бившег државног питомца.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 28. јула 1910. године у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(ПАСТАВАК)

Враћајући се на постављено питање, ми морамо на њега одговорити да ће и глас само једног повериоца бити претежај, ако он има да прима више него сви остали повериоци. § 487., за разлику од § 69. Зак. о Степ. Поступку, апсолутно не поставља никакав кворум односно броја поверилаца, већ он, за решење, тражи једино већину „по количини тражења“, он се оваквом већином задовољава, дакле, и онда када већина „по количини тражења“ припада само једном повериоцу.

Претпоставимо сада — противно ономе што смо горе чинили — да има поверилаца који нису дошли на продају. Како ће се њихов глас рачунати при решавању питања из другога става §-а 486.? По првом ставу §-а 487. узима се да поверилац који нити је дошао на рочиште нити се, у једном акту влашћу овереном, изјаснио шта ће се чинити са пописаним добрима, ако наступи један од случајева предвиђених у §-у 486., пристаје на оно што већина поверилаца на продаји присутних буде одлучила.¹⁾ А како се та већина рачуна, то смо већ видели. Овде ћемо само извидети ово: кад § 487., у другом ставу, вели: „Већина се рачуна по количини тражења“, на коју он ту већину мисли? Другим речима, да ли ће се водити рачуна и о тражбинама одсутних поверилаца? Сигурна је ствар да ће се узети у обзир тражбине оних одсутних поверилаца који су, писменим актом, јавили како мисле да се поступи са пописаним

¹⁾ Дакле, повериоци о чијем се гласу води рачуна то су: прво, повериоци који су дошли на продају, и друго, повериоци који, истинा, нису дошли на продају, али су се, на начин у § 487. предвиђени, изјаснили о томе шта да се са пописаном ствари чини. А ако ниједан од одсутних поверилаца није ово последње урадио, онда ће ствар решити пуноважно само присутни повериоци. Ми ћемо, у даљим разлагањима, да би она јаснија била, и претпостављати последњи случај.

добром. Quid односно одсутних поверилаца који то урадили нису? Ми налазимо да њихове тражбине не могу улазити у рачун, јер § 487. нормира да су, за решавање, надлежни присутни повериоци и они одсутни који су се писменим актом јавили извршио власти и да ти повериоци решавају по већини која се рачуна по количини тражења. На сваки начин ту је реч о тражбинама тих поверилаца; када би се водило рачуна и о тражбинама оних одсутних поверилаца који се нису власти јавили, онда би то значило да би, посредно, и ти повериоци утицали на решење, што би било противно првом ставу §-а 487., по коме ти повериоци уопште, дакле ни непосредно ни посредно, не решавају. У осталом, ова солуција у толико се више импозира што и § 69. Степ. Суд. Поступка, код израчунивања оних трију четвртина тражбина, не узима у обзир тражбине одсутних поверилаца, а неоспорно је да је питање о принудном поравнању важније од оних о којима повериоци могу имати да, по §§-има 486. и 487., одлучују. Најзад, ми смо већ казали да, код тумачења ових двају парagraфа, не треба сметнути с ума § 69. Зак. о Степенишном Послупку, јер има извесних сличности између њега и §-а 487..

Али, докле се може ићи у примени наведенога става §-а 487.? Могу ли се сви одсутни повериоци, под изложеним условом, сматрати као да пристају на оно што присутни повериоци хоће, без обзира на то колики је број одсутних и присутних поверилаца? Ако се одговори потврдно, онда би се могло, н. пр., десити ово: дужник има двадесет поверилаца, на продају је дошла само њих тројица, од којих двојица, чије тражбине износе више од половине тражбине присутних поверилаца, пристају на цену коју онај једини купац из другога става §-а 486. нуди за пописано добро. Хоће ли се узети да је, по §§-има 486. и 487., понуђена цена примљена и продаја свршена? Ма колико да је велика несразмера између броја одсутних и броја присутних поверилаца, ипак морамо, на горње питање, одговорити афирмативно, с погледом на редакцију §-а 487., по коме присутни повериоци пуноважно решавају: као што смо

ВЕЧИНА напред приметили, ту се не тражи неки нарочити кворум, због чега ствар иадлежно одлучују повериоци који су на продају дошли, па ма колики њихов број био. Шта више, како се, према другом ставу §-а 487., већина „рачуна по количини тражења“, то би, у мало час наведеном примеру, ствар могао решити и само један од она три присутна повериоца, под претпоставком да тај поверилац има да прима више него она друга два повериоца укупно.¹⁾

Да ли би се, идући овим путем, могло рећи, за случај да је на продају дошао само један поверилац који на понуду оног јединог надметача пристаје, да су сви одсутни повериоци, тим самим што нису у нарочитом акту (§ 487., први став) изјавили противну вољу, унапред акцептирали оно на шта је тај једини присутни поверилац пристао?

Тешко је дати на ово афирмативан одговор, пошто § 487. говори о већини присутних поверилаца, која се већина рачуна по количини тражења, а, међутим, када имамо једног само повериоца, тада не може бити речи ни о већини ни о мањини, како са гледишта броја поверилаца тако ни са гледишта њихових тражбина, узимајући, наравно, под изразом повериоци само присутне повериоце. Из овога излази да само један поверилац не би имао, по § 487., власт да реши да ли ће се добро уступити оном једином купцу из другога става §-а 486.. Ова солуција, свакако сигурна за случај да тај један поверилац нема да прима, сам, више од половине тражбина свих поверилаца, постаје сумњива онда ако је противни случај, то јест ако тражбина тога повериоца износи више од половине тражбина свих поверилаца. Ми не видимо разлога зашто тај једини присутни поверилац не би, у овом случају, могао сам пуноважно решавати, када, по § 487., они присутни повериоци који имају да примају више од половине тражбина свих присутних поверилаца решавају пуноважно. Међутим, ми овде имамо, до душе, само једног повериоца, али таквог који има да прима више од половине тражбина свих поверилаца, и присутних и одсутних.²⁾

б. Први став §-а 486. предвиђа такав случај, да на продају није дошао ни један

1) И Закон о Степ. Поступку не тражи, такође, неки нарочити кворум присутних поверилаца за припундно поравнање. Он се задовољава тиме да је, за поравнање, гласало $\frac{2}{3}$ присутних поверилаца (plus, наравно, онај услов односно количине примања тих поверилаца), из чега излази да би могли пуноважно изгласати припундно поравнање и, на пр., три само присутни повериоци: ово би, на име, било онда ако би, за поравнање, гласала двојица од та три повериоца ($\frac{2}{3}$ од $3 = 2$), и ако би тражбине тих двојица поверилаца наносиле $\frac{3}{4}$ од тражбина свих присутних поверилаца. Претпоставимо ли још да су тражбине тих тројице поверилаца незнане, онда се врло јасно увиђа, колико је погрешан систем нашега зак. о Степ. Поступку који, код припунднога равнања, не води рачуна о тражбинах одсутних поверилаца.

2) Ако би била присутна само два повериоца, онда би они могли пуноважно решавати: ту може да буде већине или мањине, онакве о каквој се говори у ставу другом §-а 487. („по количини тражења“), те стога, ако се њих два не сложе, ствар ће се свршити онако како буде хтео поверилац који има више да прима. А ако би им примања једнака била, „важиће оно (мишљење) које буде на ползу осуђеног“, вели § 487. у своме другом ставу.

надметач, или, дошао је само један купац који не нуди за пописано добро више него што је процењено (тај случај је, као што смо већ видели, предмет одредбе другога става §-а 486.). Тада ће полициска власт „писмено (протоколарно) саслушати поверилаче, који су дошли хоће ли који од њих ствар по процени да узме, или како хоће да се с њоме поступи (§ 85. стечијног поступка) па ће тако и учинити.“ Али, законодавац нам ништа не каже о томе шта ће бити, ако се који од присутних поверилаца изјасни да прима ствар по процени. Је ли тиме погодба свршена, или да ли треба то сматрати само као понуду од стране дотичнога повериоца, понуду коју треба да прихвате и остали повериоци? § 487. говори само о случају када је добро на продаји изишло „ниже од процене“, откуда питање: да ли се § 487. односи и на случај о коме је овде реч? Ми мислим — слично ономе што смо казали и за други став §-а 486.—, да се § 487. има и ту применити, то јест да присутни повериоци треба да реше да ли ће се пописано добро уступити по процени дотичном повериоцу. А ако већина поверилаца — а та већина се рачуна онако како смо то напред објаснили (§ 487. други став) — не пристаје на учинјену понуду, добро се понуђачу неће ви уступити.

Шта ће полициска власт радити у овом другом случају? § 485., први став, пошто је казао, како ће полициска власт саслушати присутне повериоце о томе да ли који од њих хоће ствар по процени да узме, додаје: „...или како хоће да се са њоме поступи (§ 85. стечијног поступка) па ће тако и учинити“. А шта стоји у § 85. Закона о Стечијном Поступку на који се наведени пасус § 486. позива? У њему стоји ово: „При продаји покретних и непокретних ствари испод процене, изврши власт придржаваће се прописа § 261. (— садањег поступка грађанског § 486. —) судског поступка за грађанске парнице“. Остављајући на страну остале случајеве предвиђене §-ом 486. и задржавајући се само на овом којим се овде бавимо, рећи ћемо, дакле, да за тај случај § 486. Грађ. Суд. Поступка упућује на § 85. Зак. о Степ. Поступку, а овај паграф, опет, упућује на § 486.! Један circulus vitiosus који нам, наравно, није ни од какве помоћи. Ипак ствар није тешко решити, пошто, у свима случајима у којима, на јавној лicitацији, пописано добро остане непродато, не може бити другог излаза до тога, да се нареди нова лicitација. О овоме нема шта да решавају присутни повериоци, као што то, изгледа, хоће да каже § 486., први став in fine, већ нову продају има да одреди полициска власт по званичној дужности, осим, разуме се, ако би повериоци који су извршење тражили, одустали од продаје, случај који је предмет одредбе §-а 478. и о коме смо раније говорили.

(наставите се)

Ж. Перић

О конфискацији с погледом на наш кривични законик о њој.

Кад је реч о конфискацији ваља разликовати општу и специјалну конфискацију. Општа конфискација т. ј. атрибуција државе да јој припадне у наслеђе целокупна имовина осуђеног или један део њен, која је била у римском праву последица сваке главне осуде ишчезла је данас из законодавства.

Наш Устав у члану 17. изрично је забранио ову општу конфискацију: „казна одузимања имања (конфискација)“ не може се установити.

„Али могу се одузети поједине ствари, које су или производ кажњивог дела, или су као оруђе за то послужиле, или су биле намењене да послуже.“

Може бити говора дакле само о специјалној конфискацији т. ј. оној која франира покретне предмете, законом одређене, који имају директан однос са нарушењем, пошто су они само његово бике (corpus), оруђе или производ. О овој конфискацији говори и наш кривични законик у §§ 12., 35. и 319. чије ћемо одредбе изложити: § 12. „кривац се може осудити на следеће казне: ... 9. „да му се одузму неке ствари.“) § 35. „Влашћу се могу одузети (конфисцирати) само поједине ствари кривца, и то оне: које су казнимим каквим делом произведене, или којима се кривац за извршење каквог казнимог дела послужио, или их на то наменио, ако су ове ствари кривца или његовог саучесника. Ствари ће се ове или уништити или на ползу земаљску, било про-дажом или иначе, обратити, зашта која буде, о чему ће суд свагда у пресуди својој по самом казнимом делу изреченој решавати.“ Други и трећи став овога §-а садржи наредбу о делимичном и тоталном уништају „писменог састава, лица или других изображења чији са-држак сачињава казнимост дела.“

Одузимање ствари по § 319. кр. зак. састоји се у томе: „што ће се одузети еспан или буди какав други предмет који је или за средство иступљења слу-живо, или је иступљењем произведен био, па или са свим уништити или на ползу општинску или државну обратити, по томе ако је општинска или државна власт у првом степену судила.“

Расмотримо ове опште одредбе кривичног законика и друге, у којима је реч о конфискацији да видимо како је наш законодавац регулисао ову материју, с обзиром на карактер ове мере, њена дејствија и друга правила науке кривичног права о овом предмету.

* * *

Предмети који могу бити конфисковани по науци и по кривичном законику тројаки су:

1º. ствари које образују corpus delicti т. ј. оне на којима је деликтиозно дело било извршено, као што су: лажан или подражаван новац код злочина прављења лажног новца (§§ 145 и 146 нашег крив.

¹⁾ Курсив је напис.

законика: „а лажан новац заједно са оруђем одузима се“); отровне ствари и лекови код дела из § 334. кр. зак. које се продају без дозволе полицијске власти („да се казни у новцу од педесет до триста динара или затвором до тридесет дана онај који отровне ствари и лекове без дозвољења полицијске власти држи и продаје. Отровне ствари и лекови одузеће се и продати за корист државне касе. — § 334.“). Код дела из § 333. кр. зак. одузимају се само они објекти, који чине ово дело (продала незрелог воћа, млека у које се сипа вода); код дела из § 333. кр. зак. *sorpus delicti* чине они порнографски лекови, за чије је растурање прописана казна у овоме §-у, и који се одузимају од деликвента; даље код иступа који се казне по §§ 371. и 372. кр. зак. ствари на којима је деликтиозно дело извршено, побројане у овим законским прописима (јексичне мере, нездраво месо, непечен хлеб, шкодљиво пиће) које чине *sorpus delicti* код ових дела. Француски кривични законик у чл. 314. § 2. прописује казну за ношење забрањеног оружја, а оружје се одузима; исто тако одузимаје се жито, вино и пиће са којима тругују извесна лица којима је то забрањено (чл. 176.).

2º. Ствари произведене деликтом, (§ 35. „и то оне које су казнимим каквим делом произведене“) т. ј. добит или предмет који је прибављен нарушењем: такви би били новци који су нађени и одузети при коцкарским и хазардним играма од играча који се казне по §§ 285 и 361 кр. зак. и припадају државној каси, а играчи казне по овим одредбама; новци који би били употребљени на подмићивање чиновника (§§ 106. и 107.: „у случајевима §§ 106. и 107. поклон или мито досудиће се на ползу државне касе“).

3º. Ствари које су послужиле или које су биле намењене за извршење деликта, н. пр. оружје или оруђа, којима је био извршен деликт (§ 163. кр. зак.: „при сваком убиству, које није из нехата учинено, одузеће се и оруђе, којим је убиство учинено, ако је оно сопственост кривца“).

Код свих напред поменутих дела која се казне по горе наведеним одредбама кривичног законика, законодавац је поред казне за свако дело у дотичном законском пропису по коме је оно казнимо, прописао и одузимање деликтиозних ствари које чине *sorpus delicti*.

Значи ли то: да конфискација ових предмета треба или може да буде увек одобрена, баш и тада кад она није изричично наређена законом који предвиђа и казни нарушење?

Два система законодавства постоје овоме питању. Први систем који изгледа најлогичнији, овлашћује генералном одредбом конфискацију сваког предмета који има везе са деликтом. Ово је систем белгијског законодавства. Специјална конфискација предмета о којој је реч, треба да буде увек изречена за злочин или преступ, баш и тада кад није изричично наређена законом који казни овај злочин или овај деликт. (чл. 42. белг. крив. зак.)

Аналог систем освештан је чланом 36. каз. зак. италијанског.

Други систем даје судији право да изрече конфискацију само у специјалним случајевима, у којима је она одобрена законом. Ово је систем француског кривичног законика. Чланови 11. и 464. уврстили су конфискацију међу казне, и као свака казна она мора да буде наређена или одобрена законом да би је судија могао изрећи. Члан 470. у осталом, јасно прописује: да судови полиције имају право да изричу конфискацију само у случајевима који су законом одређени. То показује да судија треба да се обрати сваком специјалном тексту да би знао који су предмети чија конфискација може или треба да буде изречена и у којим границама.¹⁾

Да видимо како је наш кривични законик решио ово питање.

Из § 12. кр. зак. видимо: да наш кривични законик увршију конфискацију у казне: „кривац се може осудити на следеће какне: 9. да му се одузму неке ствари“. — То се такође види и из § 310: „за иступљења може се кривац осудити: 3. да му се одузму неке ствари“, а § 319. чији смо садржај изложили, детеришише у чему се састоји ово одузимање ствари код иступних дела и прописује како ће с њима поступити. У даљим својим одредбама, које смо такође напред изложили, законодавац је код сваког појединог дела које казни као иступ изрично предвидео и прописао одузимање (конфискацију) деликтиозних ствари које чине *sorpus delicti*, т. ј. специјиковао поједине случајеве у којима је применио ову меру. То су ови случајеви:

а) дело из § 332. т. 5. и 6.: „у случајевима под бр. 5. и 6. продате привлективе ствари одузеће се од купца и њему новци повратити“ итд.

б) код дела из § 333. т. 1. и 2.: „у првом случају незрело воће или бостан одузеће се и бацити, у другом случају млеко ће се просути“.

в) код дела из § 334.: „отровне ствари и лекови одузеће се и продати за рачун државне касе“.

г) код дела из § 361.: „а новци при игри положени узеће се на ползу до-тичне касе“.

¹⁾ У овоме смислу каже Garraud, у овом знаменитом делу: *Traité théorique et pratique du droit pénal français*, јуриспруденција је константна: „јер специјална конфискација може да буде изречена само уколико је закон наређује формалном одредбом, пошто чл. 11. специјикује предмете на које ова мера може да буде применеана у појединим случајевима, за које је било изрично прописана, и што кривични законик ни у једној од својих одредбада не прописује или одобрава конфискацију предмета који пролазе из крађе или оруђа која су послужила да се она изврши. Међутим по чл. 4. истог законика, никакав злочин или преступ не може бити казњен казнама које нису биле законом донесене у моменту кад је био учинен, итд. (Cass. Mars 1892: кривично дело „П стр. 251.“) „Можемо у осталом жалити — каже он — „што законодавац није држао да треба да пропише у свима случајевима, општом одредбом, конфискацију оруђа која су служила да се учини кривично дело. На ово гледиште изгледа да стоји пројект реформије казненог законика изразима у чл. 39.: „сулови могу наредити конфискацију предмета који пропадају осуђеном, привлачењем помоћу злочина или деликта или који су служили да га учини. Конфискација ће бити изречена за иступне само у случајевима који су законом детерминисани“.

д) даље код дела из § 365.: одузимање порнографских предмета.

ѣ) код дела из §§ 370. 371. 372 (одузимање бесправно продатог меса, јекничких и нежигосаних мера, нездравог меса, шкодљивог пића).

ж) предмети под бр. 4. 5. 7. 8. и 9. § 382.: „одузеће се па према својству истих или уништити или ако су они пречишћени или иначе употребљивим учинити могу, употребиће се или продати на ползу болнице“;

е) новци добивени бесправном пројајом жира у случају који предвиђа § 394. кр. зак.

Из изложених одредаба кривичног законика видимо: да је законодавац специјиковао поједине случајеве конфискације деликтиозних предмета код појединих кривичних дела. Отуда би се могло закључити: да он одобрава конфискацију само у појединим специјалним случајевима који су законом изрично предвиђени (систем француског законодавства). При свем том, овакво решење овога питања не би било правилно, јер мимо изложених специјалних одредаба, постоји једна општа генерална одредба у § 35. која садржи овлашћење за конфискацију сваког предмета који има директне везе са нарушењем. То се јасно види из овог његовог текста: „влашћу се могу одузети“ (конфисцирати) само поједине ствари кривца и то оне: које су казнимим каквим делом произведене, или којима се кривац за извршење каквог казнимог дела послужио, или их на то наменио, ако су ове ствари кривца или његовог саучасника. Конфискацији дакле предмета о којима је реч, по овом законском пропису, има места сваки пут код злочина или преступа баш и онда кад она није изрично споменута у законској одредби по којој се казни овај злочин или преступ само под условом: „ако су то ствари кривца, које су каквим казнимим делом произведене или које су послужиле или биле намењене за извршење деликта.“

Овај §. садржи дакле опште овлашћење на конфискацију сваког предмета који је у вези са нарушењем (систем белгијског законодавства) из чега излази: да наш законодавац меша оба напред споменута система (француског и белгијског законодавства). Што законодавац код неких кривичних дела, као што су прављење лажног новца, убиство, и мимо поменуте опште одредбе у § 35. кр. зак. ипак изрично спомиње конфискацију деликтиозних ствари или оруђа која су служила за извршење деликта н. пр. §§ 146. и 163 кр. зак. („а лажан се новац заједно са оруђем којим је начињен одузима“ — § 146. за тим: „при сваком убиству које није из нехата учинено, одузеће се и оруђе којим је убиство учинено, ако је оно сопственост кривца“ — § 163.), — не значи да он не одобрава конфискацију ових предмета код других кривичних дела код којих она није изрично споменута. На против, њој има места и код других дела кривичних, баш и онде где није изрично споменута а на основу цитираних опште одредбе у § 35. само ако су то ови пред-

www.univibes.ac.rs које предвиђа ова одредба, н. пр. код повреда, крађе и т. п.

* * *

Конфискација циља на сам предмет који закон означава и судија је не би могао заменити осудом у новцу претпостављене вредности овога предмета, јер пошто се ова казна у суштини састоји у одузимању једне ствари која има извесан однос са нарушењем, значило би изменити јој природу осудом на плаћање вредности предмета. Ова содуција која је у извесној епоси била спорна у доктрини, али коју је данас правознанство усвојило, трип неке изузетке. Зна се н. пр. да у случају деликта лова, ако оружје и мреже које су послужиле да се учини деликт нису биле узапаћене, деликвент се осуђује да их преда или да плати њихову вредност колико пресуда буде утврдила.¹⁾

Дејство је конфискације, у принципу, да учини државу сопствеником, али има специјалних случајева у којима специјални текстови намењују конфисковани предмет, било каквој јавној установи, као болници, било баш страни која је повређена нарушењем, као накнаду. Дешава се такође да закон наређује уништај конфискованих предмета у интересу морала, јавне сигурности или здравља. Такве наредбе садржи и наш кривични законик.

По § 35. кр. зак. конфисковани предмети: „или ће се уништити или на ползу „земаљску, било продајом или иначе обратити, зашта која буде, о чему ће суд свагда у пресуди својој, по самом казним делу изреченој решавати“. — § 319. кр. зак. за иступе наређује: „да ће се конфисковани предмет (еспан или други предмет) „који је или за средство иступљења служио или је иступљењем произведен био или са свим уништити или на ползу општинску или државну обратити, по томе ако је општинска или државна власт у првом степену судила“. Тако новац одузет при коцкању које се казни по § 361. кр. зак. припада државној каси ако су судиле у првом степену државне власти. Исто тако одузете отровне ствари и лекови по § 334. продају се за рачун државне касе. У случају под бр. б. § 372. „одузеће се хлеб на ползу шпитаља, апсеника или општинске касе; ствари под бр. 4. 5. 7. 8. и 9. § 382. одузеће се, па према својству истих или уништити или ако се оне пречишћењем или иначе употребљивим учинити могу, употребиће се или пројати на ползу болнице“ итд.

Види се дакле да конфисковани предмети немају сви исту намену. Имају ли ове особености утицај на сам карактер мере? Ово питање има неких тешкоћа које ћемо испитати.

Наш кривични законик у § 12. уврстио је у број општих казни за злочине и преступе специјалну конфискацију, било *sorg-pus-a delicti*, било ствари које су произведене деликтом, било оних које су послужиле или које су биле намењене да се дело учини (§ 35.). Осим тога конфискација је у § 319. кр. зак. увршћена и међу казне за иступна дела. Али има ли

конфискација увек исти карактер у различним текстовима у којима је изречена? Извесно је, и законодавац је прећутно водио рачун о разлици која се назише, пошто она резултује из природе ствари које могу бити конфисковане. (наставке се)

Милош Станојевић
судија

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(наставак)

Према инструкцијама, које су дате полицијским агентима за дневну службу, они морају интервенисати у несрћним случајевима, у изненадним и непредвиђеним дрогајима и приликом метежа; њихова је главна мисија да надзирају велике и живе улице у својим реонима. Они се, по могућству, морају налазити у својим реонима, по главним саобраћајним путевима, а што се тиче осталих делова њиховог реона, довољно је да их брзо пређу и осмотре.

Територија квартова: илског булевара, јужна страна (југо-источни сектор), „Grand Hospice“ (северо-западни сектор), „Béguinage“ (југо-западни сектор) потпадају под надзор 17 и 18 станице III полицијске дивизије. У ствари, свега је један агент који их надзира. Он се обично налази на „place du Béguinage“, пред црквом, на раскршћу осам улица, или према сенском булевару. Што се тиче улице „Laeken“, он је осматра у пролазу. Готово никаквог надзора нема, преко дана, ни на кеју „Pierre de Taille“, ни на крајњој западној тачци улице „Canal“, ни у улици „Marcq“, ни на оном делу улице „Grand Hospice“, који се налази између улице „Béguinage“ улице „Laeken“, т. ј. на целом путу којим је злочинац ишао. Противно овом, ноћна служба, нарочито после 12^{1/2} часова, озбиљно је организована на овим местима, јер се патроле појачавају, да би се спречило разбијање дућана и магацина. Реон полицијске станице бр. 17 подељен је на два дела, кроз које пролазе три полицијске патроле.

И ако није посвећен у детаљну организацију полицијске службе, злочинац је све ово морао опазити, враћајући се доцкан кући. Он је у своме кварту срећао ноћу агенте, које преко дана није видјао. Да је он, међутим, пошао с лешом после 12^{1/2} часова ноћу, он би се изложио шест пута већој опасности да буде опажен и ухваћен. Он је, дакле, добро изабрао своје време, што још једном више доказује да је злочинац становник кварта „Grand Hospice“.

* * *

На основу свију посматраних и контролисаних факата у праву смо да закључимо:

1. Да се кућа злочина налази у сектору северо-западном кварту улице „Laeken“, југо-западно од тачке A, т. ј. тачке одвођења детета, и северо-западно од тачке B, односно тачке одбацивања леша.

2. Да је Жана Ван Галк била пресретнута у улици „Laeken“, према француском позоришту; да је била пошла својој матери у правцу Северо-Истока, да је враћена са свога нормалног пута од некога који је ишао у противном правцу; да ју је завођач одвео у правцу Југо-Запада, у десно, кејом „Pierre de Taille“, према нормалном и обичном покрету сваког крадљивца; да је девојчица, у пролазу поред куће својих сродника, била виђена од своје мале пријатељице и другарице Рашел Ван Ланди.

3. Да је пакет с лешом одбачен у лево од улице „Laeken“, у улицу „Hirondelles“ од индивидуе која је ишла у правцу Југо-Истока. Ова индивидуа могла је долазити само од Северо-Запада, а у улицу „Laeken“ могла је ући само улицом „Grand Hospice“. Ово се несумњиво утврђује и сведоцом Жана Батиста Де Конинка.

4. Да је једино могућан, вероватан па, дакле, и извесан пут, којим је злочинац ишао, овај:

Кеј „Pierre de Taille“, кеј „à la Chaux“, улица „Canal“, улица „Marcq“, улица „Grand Hospice“, улица „Laeken“, улица „Hirondelles“. На овом путу налазе се стан и школа Жанина, а улице и кејови пусти су и без живота. Исто тако и пут повратка — улица „Grand Hospice“ — широка је и мало жива. На њеној левој страни налази се свега осам зграда, међу којима је и зграда болнице „Pachéo“, која заузима $\frac{3}{4}$ улице. Зграде болнице „Maternité“, које се налазе с друге стране улице, усамљене су и готово без живота. На целом путу срећу се свега две затворене куће; нема ни дућана ни осветљених крчми. У овим пустим и непролазним улицама, надзор полицијски веома је слаб, скоро никакав. Разумљиво је, према овоме, што нико није видео злочинца ни кад је одвео дете у свој стан, ни кад је доцније изашао са пакетом. Шта више, на овом путу налазе се и женске основне школе и француско позориште, у које је Жана одлазила једном или двапут недељно.

Злочинчев пут обухвата тачно најусамљеније, најмрачније, најненасељеније и најмање живе улице. Његов западни део сачињава пут сједињења тачака: A и B са местом одбацивања ногу. У овој ограниченој зони мора се несумњиво налазити средња тачка S, центар операције или кућа злочина, т. ј. тачка спајања између места одвођења девојчице, места одбацивања ногу и ципела, и

5. Да се средња тачка S или кућа злочина мора несумњиво налазити на овом путу, на одређеној и прецизној тачки, коју сада имамо да утврдимо.

Средња тачка — кућа злочина.

Видели смо регион злочина; видели смо у ком је сектору овог региона извршен злочин; видели смо који је најмогућнији, највероватнији па, дакле, и извесан пут којим је злочинац ишао, и кад је водио девојчицу у свој стан, и кад је, доцније, носио њен леш у циљу одбацивања. Остаје нам сада да изнађемо на ком се месту у овом региону, у овом сектору, на овом путу, налази кућа злочина.

¹⁾ Члан 234. франц. кр. закона.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
 Примена универзалних закона, који управљају природом, у стању је да нам ову кућу означи доста приближно.

Примена општих законова који управљају природом.

Претходно једно мало објашњење. Као што је тачно казао Кетле, дефинишући улогу људског бића у средини стварања, човек, услед својих предрасуда, свога неизнања и своје сујете, верује да заповеда као господар, док се у ствари покорава као роб једном скупу закона, које чак и не познаје. Он себи присваја развиће сваке ствари, моћ организовања свега што се на њега односи како у физици тако и у моралу и потпуно опредељивање по својој слободној вољи, а међутим је потчињен законима који њиме управљају, и које он, на жалост, ниподаштава, или не разуме. Моћи, за које он уображава да им је господар, и да с њима може распологати по својој вољи, као суверени деспот, регулисани су без његовог знања по реду и са мудрошћу достојном дивљења. Једна виша сила уредила је све ове законе, који осигуравају еволуцију, хармонију и стабилност стварања и светова. Ови закони регулишу ход светова, одређујући сваком од њих место, покрет, зависност; они не показују мање дивоте ни у ономе што се односи на свако зрно песка, или на најмањи атом прашине. Дуго времена човек је имао нетачне идеје о својој важности. Изгледало му је, да све зависи од његовог каприса. Уображавао је, да је он једини господар земље која је, по његовом појимању, била господар целе природе. У свом неизнању, он је био далеко од тога, да осети, да је и он сам под туторством виших законова, и да претпостави, да се људска акција мора сматрати за ништавну према његовим моћним и сувереним границама. Идеје су постепено напредовале. Док се материјални свет прогресивно ограничавао, свет интелектуални широј се све више и више. У колико се физички човек смањивао, у толико је интелигентан човек растао. Потпомогнут науком, човек је успео да открије, да земаљска сфера заузима сасвим споредно место око нашег сунца, и да се креће са осталим звездама нашег планетског система са симетријом, која допушта да се све звезде сматрају као делови једног истог тела. Узdigнувши до ове висине свој разум, човек је, најзад, морао разумети, да иста солидарност постоји и за њега самог, између свију разумних бића, и то не само у погледу физичком, већ и у погледу морала и интелигенције. И ако човек притеежава сопствени персоналитет и особени индивидуалитет, ипак га треба сматрати као битни и нераздвојни део људске феле, а потом и природе. Несумњиво је, да хомогена природа сједињује људе. Али, нису само људи сједињени међу собом: исто је тако и код животиња, биљака и свију створења обдарених животом. Сва ова бића потчињена су нарочитим законима своје феле, само што ови закони имају више општих принципа но што се верује. Ако се на њих обрати пажња моћи ће се, у стању прогреса у коме се налази људска инте-

лигенција — моменат није далеко — појмити боље односи који постоје између живих створења и природе. Тада се људи неће више ограничавати само на то, да упознају различите феле свога развића, већ ће тражити да познају начин своје акције, силе које их развијају, а нарочито велике законе који, без њиховог знања, управљају човеком и регулисавају његово физичко развиће, једновремено са његовим моралним и интелектуалним развићем. У законима, који управљају светом, све је распоређено са толико мудrosti да човек, покоравајући им се, верује да ради по својој сопственој вољи. Он се љути кад му се говори о превентивним законима, чак и на пољу за које он уображава да влада као господар. Услед осетљивих и тачних последица, искуство га је учинило обазривим; али, да ли је исти такав и кад је реч о превентивном друштвеном реду? Он уображава да може у свему управљати као потпун господар, а не зна да свет одавно не би постојао кад би његова моћ била стварна. У накнаду за ово, моћ његове интелигенције велика је, нарочито пошто је успео да позна тајне закона који управљају светом у границама, до којих су могли прорети његови погледи. Његов разум може у овоме налазити задовољства, али је једна моћна рука ставила природу ван стања, у коме би је он могао достићи и пореметити. Овде се нећemo занимати сталним и непроменљивим узроцима, који управљају социјалним системом, али напомињемо сталност која се посматра код криминалиста и у разним степенима склоности ка злочину. Ова иста сталност опажа се и код самоубистава, осакаћивања у циљу избегавања војне службе, у понављању несрћних случајева према недељним данима и дневним часовима и т. д. Све се дешава, једном речи, као да су ове различите серије факата потчинене узроцима чисто физичким. Треба ли, пред једним оваквим скупом опсервација, одрицати слободну вољу човекову? На сваки начин, не. Само, треба знати, да је дејство слободне воље стешњено у врло уске границе, и да у социјалним феноменима игра улогу споредног узрока. Услед овога, апстрахујући индивидуе и посматрајући ствари на један општи начин, дејства свију споредних узрока неутралишу се и узајамно уништавају, тако да остају у превази прави узроци, према којима друштво постоји и обдржава се. Више биће мудро је поставило границе нашим моралним способностима, као год што је то учинило и са нашим физичким способностима; оно није хтело допустити човеку да може реметити хармонију света и наносити вреда његовим вечним законима.

(наставите се)

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Приватна удружења за заштиту безбедности. У току последње 2 до 3 год. отпочела су се, готово свуда, образовати приватна удружења за заштиту безбед-

ности, слична француској лиги за друштвену заштиту, која имају за циљ да потпомогну полицију, штитећи личну и имовну безбедност појединача.

Ноћна стража, основана недавно у Брислу, надзира и чува преко ноћи магацине, куће и непокретности сваког рода, које се повере њеном чувању. Читав један персонал, састављен из инспектора, контролора, шефова и стражара, добровољно је организован. Стражарење почиње од 10 часова увече и траје: лети до 5 азими до 6 часова изјутра. Оно је, или само спољашње, или и спољашње и унутрашње, према жељи претплатника: појединача или удружења за осигурање од краће. Тарифа варира према површини и положају надзиривног објекта; према томе да ли је надзор само спољашњи, или и спољашњи и унутрашњи и, најзад, према томе да ли захтева сталне или покретне стражаре. Цена варира између 2 до 30 динара месечно за надзор спољашњи, а између 3 до 50 динара за надзор унутрашњи.

Слична удружења функционишу у Анверу, у Данској и у Немачкој. У Немачкој их има око 40, и она међу собом образују федерацију. У времену од 25. октобра 1907 до 25. октобра 1908 год., она су, према објављеној статистици, дала ове резултате:

1. Защита непокретности. Стражари су нашли отворена и затворила 384.447 врата на кућама, 8739 на фабрикама и дућанима и 18038 прозора, и

2. Защита против крадљиваца. Од индивидуа, које су покушавале да уђу у куће, ухапшено је 831, а у бегство отерано 1831.

Поред овога, стражари су открили 245 појављених пожара, лично угасили 239, и нашли: 4846 кључева у вратима и на улици и 1518 других предмета.

Програм француске лиге за друштвену заштиту много је шири, и обухвата: 1. репресивно и превентивно законодавство против деморализација и експлоатација детињства; 2. репресију краћа, напада ит.д.; 3. реформу казненог система; 4. репресију проституције, скитничења и неморалних публикација, 5. заштиту градске и сеоске сопствености, и 6. строгу репресију дела издаје и шпијунаже.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питана:

I

Суд општине варошице Александровца, актом својим Бр. 3892. пита:

„Као што под [] препис акта г. Министра Просвете и Црквених Послова гласи, један од учитеља овдашње школе, постављен је за вршиоца дужности окружног школског надзорника једнога округа, још 15. септембра 1909 год. на коју је дужност и отишao, те као учитељ ове школске општине и не постоји више.

Он тражи да му ова школска општина и даље плаћа учитељски додатак, и шаље

квите школском благајнику ове школе на исплату,

Школски благајник није хтео да исплату станарине врши без наредбе председника школског одбора —

А председник школског одбора није хтео да исплату нареди, налазећи да дотични господин нема права на примање учитељске станарине од ове школске општине, једно што није више учитељ ове школе, а друго што као школски надзорник, као што и само његово постављење у овоме акту гласи, има већ свој додатак, те би тиме био један против закони намет школ. општ. натоварен, плаћати оно зашта нико не служи.

У томе случају, суд је доставио поменуту квitu са својим актом окружном школском надзорнику за округ крушевачки, и тражио решење на основу којег је општина дужна ту станарину плаћати, те да би општина могла изјавити жалбу Државном Савету, да се ово питање разправи, — или суд је на те своје захтеве добивао „само наредбе да се исплати станарина“ а до кад ће то плаћати о томе се и не говори?!!!

Зато се суд обраћа уредништву, као претплатник његовог листа, и моли за извештај што скорије:

Да ли г. надзорник, као бивши учитељ овд. школе, има право на пријем учитељског додатка од овдашње школске општине и за оно време, од кад је престао бити учитељ и постављен за окружног школског надзорника.

Ако то право има, онда по коме га закону има, и до када ће му то општина имати плаћати?

А, ако пак на то нема права, којим ће се путем поступити да се увери г. надзорник да исту не тражи од ове општине; и да ли може бити казна, до школског одбора што ову станарину не исплаћује до расправе питања: да ли на исту има права?

Напомиње се и то, да је општина све своје наставнике, који су на дужности, са станарином измирила и за послед. истекли месец ове године.“

— На ово питање одговарамо:

Члан 16. закона о народним школама, који говори о праву учитеља и учитељице на станарину, везује ово право за положај учитеља и условљава његово борављење у месту и рад у школи, у који овај последњи не би изостојао услед болести.

Ни у ком случају не може се из ове законске одредбе извести право на станарину и за онога, који је био учитељ једне школе, па са тога положаја постављен на други и дефинитивно разрешен од дужности, и за тим променио не само место становаша, него чак и округ.

Ако школски надзорник и преко овога наређује да се станарина плаћа, а школски одбор школске општине неће то да исплати, налазећи да то дотичном не припада, онда би надзорник морао покушати да га принуди мерама из чл. 60. поменутог закона, па би се услед жалбе ово питање расправило пред г. Министром.

Међутим, суд може да се обрати и самом г. Министру нарочитим актом, и

да тражи решење, како би могао употребити право жалбе, ако би са одлуком био незадовољан.

II

Суд општине косјерићке, службеним актом својим пита:

„По чл. 76. закона о државној трошарини а под бр. 20, 21. и 22. општег тарифског дела трошаринских предмета у напомени стоји:

„Трошарина се неће наплаћивати на грађу, коју земљоделци буду секли у приватним забранима, општинским и државним шумама по допусту власти, за своју домаћу потребу. — Трошарина се неће наплаћивати ни на грађу из предњих ставова, коју земљоделци као узгредан посао, и без примене машинске моторне снаге буду секли и прерађивали „у опште“, у приватним забранима, који не подлеже државном надзору; — Трговци овом грађом и предузимачи плаћају трошарину“.

Поједини трговци из овдашње варошице, као и други грађани, кад подижу грађевине за себе на својим плацевима или пољским имањима, купују од сопственика забрана, који не подлеже државном надзору, или обле труџе, или непосечене грмове, па их превлаче — довезу на место где мисле грађевину подићи, па их тамо прерађују са својим мајсторима и употребљују на своје сопствене грађевине.

Кад купци оваке грађе не тргују са истом, суд је мишљења, да не треба трошарину на исту ни плаћати, али по нека пореска одељења, као надлежна за наплату трошарине, наплаћују трошарину и од оваквих купаца.

Моли се уредништво, да изволи у свом наредном броју „Полицијског Гласника“, по могућству дати обавештење: треба ли купци овакве грађе, купљене од сопственика из приватних забрана, који не подлеже државном надзору, да плаћају трошарину предвиђену за трговање са истом у т. бр. 22. поменутог закона“.

— На ово питање одговарамо:

Према чл. 216. правила за извршење закона о државној трошарини, купци плаћају трошарину на сву ону грађу, која је предвиђена напоменом уз бр. 20. 21. и 22. чл. 76. поменутога закона, и за коју су земљорадници ослобођени.

Да ли се из речи: „Трговци овом грађом“, могло извести право да се оптерете и они купци, који грађу употребљавају за сопствену потребу, или се ту имају узети само они, који грађом тргују, то би могло бити предмет посебнога расправљања, али докле год постоје оваква правила, која су за власти обавезна, оне морају вршити наплату, па је по томе, правилан поступак оних одељења, која наплаћују трошарину од купаца и на ову грађу.

III

Суд општине брезопаланачке, актом својим Бр. 2138, пита:

„Моли се уредништво, да у своме наредном броју изволи дати обавештење у овоме:

Може ли и сме ли бити председник бирачког одбора одборник, кад се у чл. 52.

а зак. о општинама вели: „Кад се бирају општински часници, председник бирачког одбора је један писмен правни гласач из дотичне општине, односно вароши или села и т. д.?“

— На ово питање одговарамо:

Последњи став чл. 52. а, који одређује: ко не може бити биран за председника бирачког одбора, не помиње одборнике.

Према томе једини правilan закључак може бити тај, да одборница нису изузети, и да они могу бити председници бирачког одбора, ако једновремено нису изабрани за чланове у смислу чл. 52. в. истога закона, и ако имају остале услове, који се за овај положај траже.

IV

Деловођа општине кривачке, пита:

„По чл. 52. а закона о општинама, председник бирачког одбора, при изборима часника, мора бити писмен и, мора још имати услове за председника општине (да је стар 30 година и да плаћа 25 динара порезе).“

У овој општини нема ни једног са овим условима.

Ко је писмен и стар 30 година, тај не плаћа 25 динара порезе и обратно.

По томе ова општина, за избор часника општинских нема председника бирачког одбора са законским условима.

Молим лепо за брзо објашњење:

1. Може ли суд одредити избор за часника упражњених места и извршити га са председником бирачког одбора без услова.

2. Ако би такав избор био незаконит, шта у том случају остаје суду да чини у питању избора?“

— На ово питање одговарамо:

У члану 52. а закона о општинама, побројани су услови, које мора имати председник бирачког одбора.

Према томе, ако оскудева један од ових услова код изабраног председника, онда би избор часника, извршен под његовим председништвом, био незаконит.

Шта ће се радити у случајима, кад нема ни једног лица са условима из чл. 52. а. закона не вели ништа, и онда би правilan закључак био тај, да се избор не врши, кад се у напред зна, да би он био поништен на случај жалбе.

Али како се с друге стране не сме дозволити да извесна села остану без кметова, противно чл. 100. закона о општинама, па да евентуелно престане и сама функција општинског суда (чл. 87. и 88.) онда се мора тражити излаз из оваквог стања на други начин.

А једини други начин може бити, према закону, овај:

Члан 151. овога закона, у ставу првом, предвиђа случајеве, кад општина остане без часника због тога, што се не поднесе кандидатска листа или што вароши или село неће да бира часника, и у том случају право наименовања кметова пружа одбору.

У другом ставу узроци се ови генералишу речима: „или из буди којих узрока

У Н И В Е Р З И Т Е С К А Б И Л И О Т Е К А

не обави избор", и у том случају то се право преноси на окружни одбор.

Како се, дакле, по првом ставу не би могло одмах поступити, јер нити је први ни други случај о којима он говори, онда би се имао да нареди избор са председником бирачког одбора, који нема потребних услова.

На дан избора бирачки би одбор констатовао записником, да се избор не може извршити због тога, што изабрани председник нема услова из чл. 52. а, и онда би тога тренутка настao случај става другог чл. 151. поменутог закона.

На основу тога записника бирачког одбора, општински суд би тражио од окружног одбора, да именује кметове.

Како ни за избор, који би за овим био одређен, не би било председника бирачког одбора, то би именованы — одређени — часници остали на својим положајима, према последњем ставу чл. 151. све до нових општих избора у целој земљи, а дотле би се, вероватно, створили услови из чл. 52. а. бар код једнога грађанина те општине.

Наравно, да се ово може извршити и на тај начин, што би се наредио избор са председником бирачког одбора без услова, па да се не поднесе ни једна листа, те би тада настao случај става првог чл. 151., само што се тако врши један излишан избор.

Свemu овоме, морало би се приступити тек онда, ако се грађани не би могли сложити за избор часника, против којих не би било жалбе, јер кад нема жалбе, неће бити ни поништаја избора, макар да председнику бирачког одбора оскудева један од услова који се законом траже.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Један случај поништаја избора услед тога, што збор за тај избор није сазван писменом објавом.

Б. В., из П....., жалио се Државном Савету противу избора кмета села П....., који је извршен на дан 5-ог априла 1910 године, због ових неправилности:

1. што општински суд није збор за овај избор сазвао писменом или штампаном објавом;

2. што се бирачки одбор у свом раду није придржавао законских наређења; и

3. што је изабрани кмет општински дужник.

Први одсек Државног Савета по оцени жалбених навода и расмотрењу изборних акта, нашао је, да овај избор не може остати у снази с тога, што се извешћем општинског суда од 30. маја 1910 год. № 1060. утврђује, да није ни постојала писмена објава о сазиву збора за овај избор, а међутим то је противно чл. 35. закона о општинама.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се овај избор поништи.

Одлука од 10. јуна 1910 год. № 6332.

Председници у сеоским општинама, које имају преко 1000 пореских глава, морају бити писмени.

А. Ђ., из К....., жалио се Државном Савету противу избора часника општине к....., који је извршен 28. марта 1910. године, због ових неправилности:

1. што је изабрани председник Живота Д. неписмен, а међутим ова општина има преко 1000 пореских глава;

2. што бирачки одбор није изабран којком;

3. што биралиште није било ограђено.

Трећи одсек Државног Савета, по оцени жалбених навода и расмотрењу изборних акта, нашао је, да се наводи под 2. и 3. не доказују уредно састављеним записником, а при том у актима се налази одборска одлука од 9. марта 1910 године № 568., из које се види, да је бирачки одбор изабран по закону.

Али одсек налази, да према чл. 105. закона о општинама не може остати у снази избор председника Животе Д., јер се из уверења суда општине к..... од 30. марта 1910 год. № 786. види, да је неписмен, а међутим општина к..... као што се види из извештаја начелника среза ј..... од 18. маја 1910 год. № 11236. има 1145 пореских глава.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се избор председника Животе Д. поништи, а да се жалба, у колико се односи на избор осталих часника, одбаци као неумесна.

Одлука од 20. маја 1910 год. № 5104.

У случају доказаног сродства између појединих одборника, избор млађег по годинама старости ништи се.

Петар М., из С....., жалио се Државном Савету противу избора часника за општину С....., који је извршен 28. марта 1910 године, због ових неправилности:

1. што су гласали С. А., Ј. Ј. и С. Р., ма да их нема у азбучном списку, а њихови гласови могли су бити од утицаја на резултат избора, јер је изабрана листа добила 240 а против кандидатска 238 куглица.

2. што су одборници Д. В. и Ј. Ц. дужници општинске касе;

3. што су изабрани одборници Риста Н. и Светозар П. у трећем степену крвног сродства, јер је Риста ујак Светозару.

Трећи Одсек Државног Савета, по оцени жалбених навода и поднетих доказа и расмотрењу изборних акта, нашао је, да први навод не стоји, јер се из азбучног списка види, да су сва три бирача, именована у жалби, уведена у азбучни списак; а да навод под 2., и ако стоји, не може бити разлог за уништај избора, већ се има само скренuti пажња надзорној власти на пропис чл. 71. закона о општинама.

Али Одсек налази, да према чл. 71. закона о општинама не може остати у снази избор млађег по годинама старости између одборника Ристе Н. и Светозара П., јер се уверењем суда општине С....., од 1. априла 1910. године № 1059.

тврди, да стоје у трећем степену крвног сродства.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се поништи избор млађег по годинама старости између одборника Ристе Н. и Светозара П., а да се жалба, у колико се односи на избор осталих часника, одбаци као неумесна, ну стим, да се надзорној власти скрене пажња на пропис чл. 71. закона о општинама, по коме општински часници не могу у исто време бити и дужници општинске касе.

Одлука од 3. јуна 1910. године № 5335^{1/2}.

Сви кандидати за општинске часнике морају бити пуноправни чланови дотичне општине и као такви уведени у азбучни списак.

Ж. А., из М....., жалио се Државном Савету противу избора часника за општину М....., који је извршен на дан 28. марта 1910. године, због ових неправилности:

1. што двориште суднице, у којој је гласање вршено, није било ограђено;

2. што су више од 100 гласача ушли у двориште после 5 часова по подне и гласали;

3. што је цео бирачки одбор осуствовао за време гласања;

4. што је један гласач гласао, и ако у азбучни списак није уведен;

5. што је нађено 7 куглица више него је по списку за уписивање гласача гласало;

6. што је на изабраној листи кандидат одборнички Радосав С...., кога у азбучном списку нема;

7. што је сам бирачки одбор допуштао председнику изабране листе такве поступке, који су вређали тајност; и

8. што су неки изабрани часници општински дужници.

Трећи Одсек Државног Савета по оцени жалбених навода и расмотрењу изборних акта, нашао је, да наводи под 1. 2., 3. и 8. нису ничим доказани и утврђени, да су наводи под 4. 5. без утицаја на резултат избора према чл. 153. зак. о општинама а навод под 7. без вредности.

Али Одсек налази, да према чл. 71., у вези чл. 53. в закона о општинама, не може остати у снази избор одборника Радосава С., јер он на овом збору није имао право гласа, пошто у азбучни списак није уведен.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се избор одборника Радосава С. поништи, а да се жалба, у колико се односи на избор осталих часника, одбаци као неумесна.

Одлука од 20. маја 1910. год. № 5316.

Један случај уништаја избора због тога, што је кмет општински био председник бирачког одбора.

М. С., из З....., жалио се Државном Савету противу избора часника општине З....., који је извршен на дан 28. марта 1910 год., због ових неправилности:

1. што председник бирачког одбора М. Ц. не плаћа довољно порезе, те стога није ни могао бити председник бирачког

УНИВЕРЗИТЕСКА БИБLIОТЕКА

одбора, за доказ овога поднео је уверење пореског одељења № 1283., којим се тврди, да М. Ц. плаћа свега 22·99 дин. непосредног пореза;

2. што је исти М. Ц. био и кмет општински, те ни као такав није могао по чл. 52 а. закона о општинама бити председник бирачког одбора.

3. што у записнику није констатовано, кад се бирачки одбор састао; и

4. што представници листа нису записник потписали.

Трећи одсек Државног Савета, по оцени жалбених навода и поднетих доказа и размотрењу изборних акта, нашао је, да овај избор не може остати у снази с тога, што је збору председавао М. Ц., који према уверењу пореског одељења од 31. марта 1910 год. № 1283. плаћа на име непосредне порезе свега 22·99 дин., те према чл. 52. а. у вези са чл. 105. зак. о општинама није имао услове за председника бирачког одбора; а сен тога што је исти М. Ц. био тада и кмет општински, те ни као такав према чл. 52. а. истог закона није могао збору председавати.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се овај избор поништи.

Одлука од 11. маја 1910 год. № 4950.

Жалба против избора општинских часника изјављује се и поштом предаје непосредно Државном Савету.

На дан 4. априла 1910 год. извршен је избор кмета села П.....

Против овог избора изјавио је жалбу К. С. из П....., али у место да исту поштом непосредно упути Државном Савету, он је упути начелнику среског, који је достави Државном Савету.

Други одсек Државног Савета, и не упуштајући се у оцену жалбених навода, одбацио је ову жалбу као непрописним путем поднесену, пошто се жалитељ са истом није обратио непосредно Државном Савету, већ преко начелника среског, проптивно чл. 172. закона о општинама.

Одлука од 13. маја 1910 год. № 6030.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

П О Т Е Р Е

Чедомир Стојановић, бивши ћак сточарске школе, има да одговара за крађу, али се налази у бегству, — Депеша начелника среза жичког Бр. 13219.

Милорад Николић, из Прељине, среза љубићког, одговара за крађу, али се налази у бегству. Он је стар 20 година, средњег раста, промонањаст, у оделу сељачком. — Акт кварталног савамалског Бр. 5751.

Лазар Богдановић — Сарић, родом из Селевца, по извршеном убиству побегао је неизвестно куд. Он је стар 30—35 година, плав, плавих повећих бркова, висок, обријан. — Де-

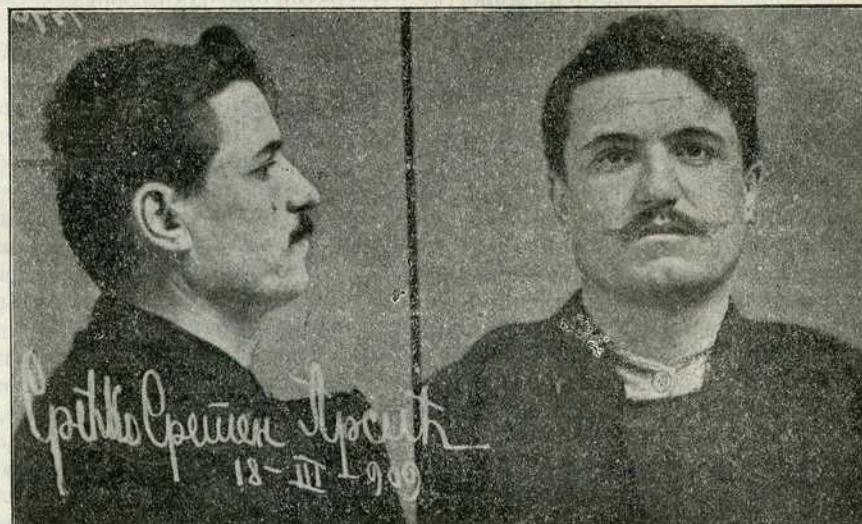
пеша начелника среза јасеничког округа смедеревског Бр. 16891.

Сретен Срећко Арсић, из Себечевца среза расинског, осуђеник нишког казненог завода, (чију слику износимо), побегао је јуче са рада из заводске баште.

Он је стар 28—30 година висок 179·6 метара, косе смеђе, бркова малих, по лицу негав,

ТРАЖЕ СЕ

Милорада, сина Ђорђа Пауновића, из Возивника, нестало је 21. прошлог месеца. Он је стар 14 година, средњег раста, очију и косе црне, лица округлог. — Депеша начелника среза нишавског Бр. 12329.

одело осуђеничко од платна са црним гуњем. На ногама опанци са каишими, а на глави осуђеничка капа.

Депеша Управе нишког казненог завода Бр. 2257.

Новица Лојковић, из Шума, има да се узме на одговор због извршene опасне крађе. Он је стар 26 година, средњег раста, косе риђе, бркова малих и риђих, очију жутих. — Акт начелника среза моравичког Бр. 9197.

Лајош Лоци, побегао је 3. овог месеца испред спроводника, који га је спроводио за Шабац.

Он одговара за опасну крађу.

Лајош је стар око 18 година, ћосав, по-висок, танак, плав, носа кукастог.

На себи има од одела: црвену кошуљу, црно-плав капут, црне панталоне, половине ципеле а на глави половину шубару.

Пronађеног треба одмах притворити и под јаком стражом спровести начелству округа по-дринског, с позивом на његову депешу Бр. 13676.

Кира Ћирковић, келнер, окривљен за крађу новца Лазару Јосифовићу, хотелијеру из Свилајнца, налази се у бегству.

Кира је стар 20—23 године, стаса средњег, дежмекаст, промонањаст, лица бубуљчавог. Одело грађанско. — Депеша начелника среза ресавског Бр. 13477.

Живојин Јовановић, камфа трговачки, по-краје свог газду Војислава Маринковића, трговца из Баточине, па затим побегао. Он је родом из Пољане у срезу левачком, стар 20 година, висок, плав, без бркова, у оделу грађанском. — Депеша начелства округа крагујевачког Бр. 18465.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потери, и у случају проналаска стражарно их упуте власти која је потерницу издала, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

Мита Бабић, шегрт у Београду, побегао је од свог газде 19. прошлог месеца. Он је стар 13 година, омален, плав, очију граорастих. — Акт кварталног среза варошког Бр. 9752.

Добривоје Јанковић, шегрт обућарски из Београда, побегао је 27. прошлог месеца од свога газде. Он је стар 13 година, стаса малог, у оделу беличастом штофаниом, опасан плавом кецељом, са качкетом на глави. — Акт кварталног среза палилулског Бр. 6132.

Обрад Зорић, шегрт берберски, родом из А.-Угарске, 23. прошлог месеца побегао је од свога газде Милоша Наставића, берберина из Београда. Он је стар 13 година, малог раста, добро развијен, косе смеђе. — Акт кварталног среза палилулског Бр. 6125.

Сулејман Сулејмановић — Омаровић отумарао је 13. прошлог месеца из Ниша. Он је стар 11 година, промонањаст, на средини чела има белегу од посекотине. — Акт начелства округа нишавског Бр. 14445.

Радована Савића бившег опанчара из Београда, нестало је 19. прошлог месеца. Он је стар 60 година, плав. — Акт кварталног среза палилулског Бр. 7983.

НЕСТАЛА СТОКА

21. прошлог месеца Златку Петковићу из Власине, нестало је са паше један коњ, матор 7 година, дорат, у леву задњу ногу путаст, цветаст са жигом «О». — Акт начелника среза масуричког Бр. 6610.